

Wiceprezes Rady Ministrów Minister Cyfryzacji

Krzysztof Gawkowski

CRKC.WZKC.520.3.2024
Warszawa, 07 marca 2024 r.

Pan
dr hab. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

serdecznie dziękuję za zainteresowanie tak istotnym aktualnie problemem, jakim jest zjawisko dezinformacji i fake newsów oraz wskazanie obszarów, które mogą stanowić odpowiedź na coraz poważniejsze zagrożenia w dostępie obywateli do prawdziwych informacji.

Uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Cyfryzacji stale podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie dezinformacji oraz podnoszenie świadomości społecznej w tym obszarze, a realizowane projekty nie ograniczają się tylko do niwelowania skutków, ale przede wszystkim zmierzają do unieszkodliwienia niebezpiecznych treści.

Powyższe cele realizuje Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych, czyli komórka organizacyjna Ministerstwa Cyfryzacji, do której regulaminowych zadań należy m.in. promowanie pozytywnych postaw w interakcjach osób fizycznych i prawnych w środowisku cyfrowym oraz walka z występującymi w nim negatywnymi zjawiskami, w tym dezinformacją, oraz prowadzenie innych działań mających na celu zwiększanie poziomu kompetencji cyfrowych w społeczeństwie lub popularyzację inicjatyw służących temu celowi.

Poniżej przekazuję opis najważniejszych działań podjętych przez Ministerstwo Cyfryzacji oraz jednostki nadzorowane przez Ministra Cyfryzacji w ostatnich latach.

- I. W 2022 roku, w telewizjach o zasięgu ogólnokrajowym i rozgłośniach radiowych, przeprowadzono kampanie informacyjne polegające na emisji spotów o charakterze społecznym dotyczących dezinformacji w przekazach medialnych.
- II. Udzielono dotacji celowej państwowemu instytutowi badawczemu „Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa” (NASK) na sfinansowanie realizacji w 2021 r. zadania pn. „*Monitoring treści dezinformujących i fake newsów dotyczących COVID-19 oraz przeprowadzenie działań analitycznych i koncepcyjnych w celu budowy narzędzia do monitoringu treści dezinformujących i fake newsów*” oraz w latach 2022-2023 na realizację zadania pn. „*Monitoring treści dezinformujących i fake newsów dostępnych w mediach społecznościowych oraz przeprowadzenie działań analitycznych, koncepcyjnych i wdrożeniowych w celu budowy i rozwoju narzędzia do monitoringu treści dezinformujących i fake newsów*”. Przedmiotowe zadania realizowane są przez NASK w ramach dotacji również w 2024 r.
- III. W latach 2020 – 2023, wraz z Instytutem Łączności – Państwowym Instytutem Badawczym w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, zrealizowano projekt „*Sprawna telekomunikacja mobilna jako klucz do rozwoju i bezpieczeństwa*”. Walka z dezinformacją dotyczącą tematyki telekomunikacyjnej (w tym w zakresie szkodliwości 5G oraz wpływu pola elektromagnetycznego [PEM] na zdrowie i życie) to jeden z głównych celów tego projektu.

Nieznajomość podstawowych pojęć oraz zasad fizyki, dzięki którym działają usługi telekomunikacyjne, mogą prowadzić do szerzenia się fake newsów. Dlatego w ramach projektu postarano się dotrzeć do odbiorców przy wykorzystaniu różnych form przekazu, takich jak:

- artykuły z cyklu *#PowiedzSprawdzam* – kilkadziesiąt artykułów, w których zestawiano popularne w sieci fake newsy z powszechnie obowiązującą wiedzą naukową;
- ulotki i broszury – przygotowano cztery materiały: „5G z czym to się je?”, „Jestem pomiarowcem!”, „Jak to się dzieje, że do siebie dzwonimy?”, „Jednostka jednostce nierówna”;
- audycje radiowe w Polskim Radiu;
- podcasty: „Walczymy z fake newsami” oraz „Nie Tylko Telko”;
- artykuły w prasie lokalnej;
- przygotowanie podręcznika ze scenariuszami lekcji z fizyki objaśniającymi jak działa współczesna sieć komórkowa.

Wyżej wymienione materiały są dostępne na dedykowanej stronie www.gov.pl/5g, uruchomionej w celu ułatwienia zdobywania wiedzy na temat sieci 5G. Na stronie publikowane są również aktualności dotyczące wdrożenia sieci 5G w Polsce i na świecie oraz informacje na temat badań i raportów dotyczących pola elektromagnetycznego.

- IV. Udział, ze stoiskiem projektowym, w piknikach naukowych Moc Odkrywców (w latach 2021, 2022 i 2023) oraz w pięciu piknikach rodzinnych podczas trasy „Lato z radiem” w 2023 r. W ich trakcie przeprowadzono m.in. : quizy edukacyjne, pokaz profesjonalnych sprzętów pomiarowych oraz wnętrza anteny telekomunikacyjnej. O dezinformacji w sieciach mobilnych mówiono także w trakcie Międzynarodowej Konferencji PEM. Przedstawiciele MC wraz z ekspertami Instytutu Łączności w trakcie projektu przeprowadzili 13 szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz dziennikarzy.
- V. W listopadzie 2023 r. przeprowadzono kampanię mającą na celu przeciwdziałanie dezinformacji, pod hasłem „*Sprawdź zanim udostępnisz*”. Akcja uświadamiała zagrożenia związane z machinacjami informacyjnymi, pokazywała metody oraz konsekwencje fałszywych przekazów, przybliżyła sposoby ich neutralizacji, opisywała przypadki dezinformacji w Polsce. W akcji edukowano jak w kilku krokach weryfikować fałszywe treści w internecie. Szczegóły dotyczące tej techniki znajdują się na specjalnie przygotowanej stronie internetowej <https://sprawdzam.info>
- Kampania została przygotowana przez NASK, Ministerstwo Cyfryzacji i brytyjską jednostkę Government Communications Service International. Stanowi ona dobrą praktykę współpracy międzynarodowej i wymiany doświadczeń w walce z dezinformacją.
- Ponadto, na stronie Ministerstwa Cyfryzacji oraz jednostek nadzorowanych, systematycznie publikowane są treści przeciwdziałające dezinformacji i fake newsom. Jednocześnie wskazuję, iż Ministerstwo Cyfryzacji dokłada starań, by uwzględnić w podejmowanych działaniach zgłaszane rekomendacje. Deklaruję również kontynuowanie działań na rzecz zwalczania dezinformacji.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji
/dokument podpisany elektronicznie/